

Zápis zo zasadnutia sekcie pre motorové vozidlá zo dňa 21.08.2024.

PRÍTOMNÍ: zástupcovia poisťovní podľa Prezenčnej listiny
zástupcovia SLASPO: Martin Kaňa, Denisa Bačová, Mária Lehotská, Eva Jacková
zástupcovia SKP: Ľuboš Fiam, Martin Biskupič

PROGRAM:

1. Diskusia k novele zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorá nadobudla účinnosť 01.08.2024.

- a) PZP pre elektrobicykle.
- b) Ak e-kolobežka nespadá pod pôsobnosť zákona PZP, môže je byť uzatvorené povinné zmluvné poistenie podľa zákona o PZP?
- c) Uplatnenie regresu pri jazde s vozidlom, ktoré nie je schválené na prevádzku.
- d) Povinnosť mať vodičské oprávnenie pri niektorých typoch e-vozidiel.
- e) Bude sa hradiť plnenie z garančného fondu za nepoistené e-kolobežky?
- f) Bude hraničné poistenie pre e-kolobežky?
- g) Poisťovanie vozidiel na 30 dní - vývoz do iného členského štátu.
- h) Výpočet náhrady škody v PZP podľa Vyhlášky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku.

2. Rôzne

K bodu a) PZP pre elektrobicykle:

- dňom účinnosti novely zákona o PZP, tri poisťovne začali s predajom povinného zmluvného poistenia pre tzv. e-vozidlá,
- ustanovenie zákona, v zmysle ktorého sa motorovým vozidlom rozumie samostatné nekoľajové vozidlo s vlastným mechanickým pohonom s najväčšou konštrukčnou rýchlosťou viac ako 25 km/h alebo prevádzkovou hmotnosťou viac ako 25 kg a najväčšou konštrukčnou rýchlosťou viac ako 14 km/h, spôsobilo na poistnom trhu nejednoznačnosť v tom, či pod toto ustanovenie majú byť zahrnuté aj elektrobicykle. V médiách boli tiež prezentované dva názory, prvý, že elektrobicykle by mali byť poistené v rámci PZP, druhý názor hovoril o opaku;
- Ministerstvo financií SR ako tvorca novely informovalo SLASPO, že elektrobicykle nemajú spadať pod pôsobnosť tohto zákona, keďže zákon o PZP transponuje do právneho poriadku SR ustanovenia Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2021/2118 a nijakým spôsobom nerozširuje jej rozsah;
- Ministerstvo financií SR v snahe odstrániť nejasnosti vo výklade zákona pripravilo v spolupráci s Ministerstvom dopravy SR návrh Usmernenia, ktorým podá výklad niektorých ustanovení novely zákona o PZP, toto Usmernenie bude publikované v najbližších dňoch;
- Ministerstvo financií SR týmto Usmernením vydá stanovisko, že elektrobicykle nespádajú pod pôsobnosť zákona o PZP;
- v súvislosti s týmto Usmernením vzniká otázka, ako naložiť s poistnými zmluvami, ktoré už boli na elektrobicykle uzatvorené;
- zástupcovia poisťovní, ktoré spustili predaj povinného zmluvného poistenia aj pre elektrobicykle uviedli, že po oficiálnom vydaní Usmernenia Ministerstva financií SR, pristúpia k zrušeniu takýchto poistných zmlúv od počiatku, o čom budú bezodkladne informovať klientov a vrátiť klientom poistné.

K bodu b) Ak e-kolobežka nespadá pod pôsobnosť zákona PZP, môže jej byť uzatvorené povinné zmluvné poistenie podľa zákona o PZP?

Ak e-kolobežka nespĺňa definíciu motorového vozidla v zmysle zákona o PZP, t.z. má konštrukčnú rýchlosť menej ako 25 km/h (vrátane) alebo má prevádzkovú hmotnosť menej ako 25 kg (vrátane) a konštrukčnú rýchlosť menej alebo rovnú 14 km/h, takáto e-kolobežka nespadá pod pôsobnosť zákona o povinnom zmluvnom poistení, preto by na takúto e-kolobežku nemalo byť uzatvárané PZP a nemala by byť vydaná Zelená karta.

K bodu c) Uplatnenie regresu pri jazde s vozidlom, ktoré nie je schválené na prevádzku.

Po cestách nám jazdia aj e-vozidlá, ktoré v zmysle platných právnych predpisov nie sú schválené na premávku na ceste. Jazdou po ceste vodič porušuje pravidlá cestnej premávky. Poistovne v prípade škody spôsobenej takýmto vozidlom majú právo na náhradu poistného plnenia voči osobe, ktorá škodu spôsobila. Každá poisťovňa bude v takomto prípade postupovať v zmysle svojich interných predpisov o uplatnení náhrady škody voči poistenému.

K bodu d) Bude sa hradiť plnenie z garančného fondu za nepoistené kolobežky?

K tejto téme sa vyjadril zástupca SKP, že v prípade škody spôsobenej e-kolobežkou, ktorá by mala mať uzatvorené PZP, ale ho nemá, takáto škoda bude hrazená z Garančného fondu.

Zároveň uviedol, že ak v členskom štáte vyžaduje právna úprava mať uzatvorené PZP aj pre e-vozidlá, pri ktorých nie je takáto povinnosť na území SR (nižšie uvedený príklad Nemecka), tak škoda spôsobená takýmto nepoisteným e-vozidlom bude preplatená z Garančného fondu SKP.

K bodu e) Povinnosť mať vodičské oprávnenie pri niektorých typoch e-vozidiel.

Na zasadnutí sa diskutovalo aj o skutočnosti, že niektoré vozidlá, ktoré vyzerajú ako elektrobicykle a sú ponúkané predajcami ako elektrobicykle, sú však schopné ísť aj bez ľudského pohonu, takže v skutočnosti nie je možné považovať ich za elektrobicykle, ale za vozidlá kategórie moped. E-bicykel je len taký bicykel, ktorého motorický pohon funguje iba počas krútenia pedálmi a ktorý sa preruší pri dosiahnutí rýchlosti 25 km/h. Žiaden e-bicykel nemá vlastný pohon, majú iba pomocný pohon, t. j. je závislý od ľudskej aktivity. Dopravný prostriedok, ktorý sa podobá na e-bicykel, ale jeho pohon dokáže fungovať aj bez krútenia pedálmi alebo ktorého pomocný pohon funguje až do rýchlosti 45 km/h, nie je e-bicyklom, ale spadá do kategórie moped. Moped potrebuje schválenie technickej spôsobilosti a podlieha evidencii. Zároveň je pre jazdu na takomto mopede potrebné vodičské oprávnenie.

K bodu f) Bude hraničné poistenie pre e-kolobežky?

Hraničné poistenie pre e-kolobežky nie je potrebné, keďže v zmysle vyššie spomínanej Smernice Európskeho Parlamentu všetky členské štáty EU zaviedli povinnosť mať povinné zmluvné poistenie pre e-kolobežky s konštrukčnou rýchlosťou viac ako 25 km/h. Niektoré krajiny však išli s právnou úpravou nad rámec Smernice a stanovili povinnosť mať uzatvorené PZP aj pri e-kolobežkách s nižšou konštrukčnou rýchlosťou. Napr. v Nemecku je PZP povinné pre e-kolobežky s rýchlosťou od 7 km/h. Ak náš občan ide s e-kolobežkou do Nemecka alebo inej členskej krajiny EU, ktorá prijala prísnejšie pravidlá ako ukladá Smernica Európskeho Parlamentu, je povinný si v danej krajine uzatvoriť hraničné poistenie. V Nemecku je možné uzavrieť hraničné poistenie pre e-vozidlá u poisťovní ponúkajúcich PZP.

K bodu g) Poisťovanie vozidiel na 30 dní - vývoz do iného členského štátu

Na zasadnutí sa diskutovalo aj o skutočnosti, že poisťovne prestali v rámci PZP poistenia ponúkať poistenie vozidiel pri ich vývoze do iného členského štátu. Je na rozhodnutí každej poisťovne, či bude ponúkať takého vozidlá. Súčasná situácia je však taká, že majiteľ alebo držiteľ takéhoto vozidla nemá na Slovensku možnosť poistiť svoje vozidlo, pričom zákon o PZP mu takúto možnosť dáva.

Poistovne otvoria internú diskusiu o možnosti zavedenia predaja PZP pre tieto vozidlá.

K bodu h) Výpočet náhrady škody v PZP podľa Vyhlášky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku

SLASPO informovalo zástupcov poisťovní, že dňa 20.08.2024 sa uskutočnilo online stretnutie členov sekcie likvidácie SLASPO a zástupcov Národnej banky Slovenska (p. Velčický a p. Pastorek) na tému nového znenia § 4 ods. 2 zákona o PZP, v zmysle ktorého pri výpočte poistného plnenia na náhradu škody podľa ods. 2 písm. b) postupuje poisťovateľ podľa osobitného predpisu, ktorým je Vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov.

Na stretnutí sa diskutovalo o spôsobe výpočtu poistného plnenia pri poistnom plnení určenom na základe rozpočtu.

Zástupcovia poisťovní požiadali zástupcov NBS o vyjadrenie, či v zmysle nového znenia § 4 ods. 2 písm. a) je naďalej možné stanoviť výšku poistného plnenia rozpočtom. K tomu sa NBS vyjadrilo, že je to možné, je však potrebné zabezpečiť dostatočný informovaný súhlas klienta poisťovne alebo poškodeného s takýmto postupom.

Následne sa diskutovalo o stanovení výšky poistného plnenia v prípade rozpočtu. Zástupcovia NBS vyjadrili svoje stanovisko, že výška poistného plnenia pri rozpočte má byť stanovená v zmysle Vyhlášky. Zástupcovia poisťovní uviedli, že na opravu vozidiel sa často používajú tzv. neoriginálne náhradné diely, ktorých ceny sú výrazne nižšie ako ceny originálnych náhradných dielov. Taktiež cena za prácu v autorizovanom autoservise a cena za prácu v bežnom servise je výrazne odlišná, dokonca ceny sú rozdielne aj medzi jednotlivými autoservisami v rámci miesta, kde je vozidlo opravované. Uviedli, že vyplatenie poistného plnenia vo výške určenej na základe cien originálnych náhradných dielov a cien práce v autorizovaných autoservisoch by predstavovalo bezdôvodné obohatenie zo strany prijímateľa poistného plnenia.

Zástupcovia NBS a zástupcovia poisťovní sa v názoroch v otázke výpočtu poistného plnenia na základe rozpočtu rozchádzali, a teda nie je možné z nej vyvodiť jednoznačný záver.

K bodu Rôzne:

- **Online Register SKP pre overovanie bezškodového priebehu.**

Zástupcovia poisťovní diskutovali o výpadku systému SKP na overovanie bezškodového priebehu poistenia. Takýto výpadok v niektorých poisťovniach znemožňuje uzatvorenie poistnej zmluvy, čo predstavuje problém, keďže výpadok, ktorý vznikol, trval niekoľko hodín. Zástupca SKP informoval zúčastnených, že do systému bude zavedená nová funkcionálna, ktorá by mala zabrániť ďalším takýmto výpadkom v budúcnosti.

Zároveň sa diskutovalo aj o možnosti dodatočného overenia bezškodového priebehu potom, akonáhle bude výpadok odstránený.

- **Informácie z evidencie vozidiel**

SKP zasiela svojim členom informácie z evidencie vozidiel v prípade prepisu držby vozidla, vyradenia z evidencie a pod. K identifikácii fyzickej osoby používa údaje meno, priezvisko, adresu. Ak však ide o rodinných príslušníkov s rovnakým menom a adresou (napr. prepis vozidla z otca na syna, otec a syn majú rovnaké meno a adresu), tak nie je možné osobu jednoznačne identifikovať. Preto sa diskutovalo o možnosti doplnenia ďalšieho údaju, a to dátumu narodenia alebo rodného čísla.

Zápis vyhotovila: Denisa Bačová, Slovenská asociácia poisťovní